

Bekæmp kvik og rodukruddt før høst

Kvikbekæmpelse med glyphosat før høst er normalt mere effektivt end bekæmpelse i stub efter høst. Hvis tidsler og andre rodukruddtsarter er i vækst før høst, kan der også opnås god effekt mod disse. Samtidig nedvisnes grønskud og evt. bundgræs.

Før høst af korn er kvik meget følsom over for glyphosatmidler, fordi kvikken har en stor bladmasse i forhold til mængden af underjordiske udløbere. Det giver en bedre transport af glyphosat ned i udløberne end ved sprøjtning i stub, hvor bladmassen er betydeligt mindre.

[Regler vedr. jordbearbejdning om efteråret](#) betyder, at glyphosat først må anvendes i stub fra 1. oktober, hvor der skal etableres en vårafgrøde. Hvor det er muligt at anvende glyphosat mod kvik før høst, vil det betyde mulighed for en højere effekt.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Sprøjtetidspunkt

Der sprøjtes, når kornet er så modent, at kernerne vanskeligt kan deles med en negl. Dette udviklingstrin nås normalt 2-3 uger før forventet høsttidspunkt. Vandindholdet i afgrøden vil da være under 30 procent. Forsøgsmæssigt er der kun fundet beskedne udbyttetab ved sprøjtning, når vandindholdet er 40 procent og derunder. Denne vandprocent nås normalt 3-4 uger før høstmodenhed. Sprøjtning bør altid ske så tidligt, at der ikke opstår problemer med at overholde behandlingsfristen på 10 dage.

Korn til udsæd

Korn beregnet til udsæd må, ifølge kontrakt om fremavl, ikke behandles med glyphosatmidler før høst.

Korn til brød/malt

I kontrakter om levering af brødkorn eller maltbyg skal du være opmærksom på, om det er aftalt, at afgrøden ikke må behandles med glyphosat.

Forhold under sprøjtning

Behandling bør udføres som morgensprøjtning for at udnytte luftfugtigheden - men ikke på drivvåde planter. Der må ikke falde regn indenfor de følgende 4-6 timer.

Vandmængden må ikke være over 150 liter pr. hektar. Kørehastigheden bør maksimalt være 6-7 km pr. time, således at sprøjtevæsken kan trænge ned i afgrøden.

Vinddrift af glyphosatholdige midler til naboer, andre afgrøder, læhegn eller andre bevoksninger skal undgås. Vælg i stille vejr en ISO 02 eller 025 lavdriftsdyse. ISO 015 kan også anvendes, men vær opmærksom på, at den giver fin forstøvning. Til trods for at være lavdriftsdyse, giver den dermed stor risiko for vinddrift. Ved risiko for afdrift vil en kompakt injektions-/mini-driftsdyse være velegnet. Pas på, at bomhøjden ikke er mere end 40 cm over afgrøden. Kvikkens forholdsvis store bladmasse, og den systemiske virkning af glyphosat betyder, at der forventes samme effekt med kompakte injektionsdyser og injektordyser.

Valg af middel og dosis

Det betaler sig generelt at gå efter det produkt, der giver den billigste pris pr. gram aktivstof. Der findes et stort antal glyphosatmidler, som kan være på markedet. En oversigt over alle glyphosat-midler kan findes i [Middeldatabasen](#). Et sammendrag af middeloplysninger er vist i tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over glyphosatmidler.

Middel	Max. dosis mod kvik før høst, l/ha	Gram glyphosat pr. l	Afstand til vandmiljø, m	Link til etikette
Clinic 360 SL	3,0	360	2	Etikette
Dan-Kvik 360	3,0	360	2	Etikette
Glyfonova 360 SL	3,0	360	10	Etikette
Glyfonova Plus	3,0	360	Ingen	Etikette
Glyfonova 450 Plus	2,4	450	Ingen	Etikette
Glyphogan	3,0	360	2	Etikette
Glyphomax	3,0	360	2	Etikette

Jablo Glyfosat	3,0	360	2	Etikette
ND Glyphosat 360	3,0	360	10	Etikette
Roundup Bio	3,0	360	2	Etikette

Mod kvik før høst anbefales ca. 1000 g aktivstof pr. hektar. Dosis kan finjusteres efter mængden af kvik, se bekæmpelsesforslag. Tidsler, svinemælk og andre rod ukrudtsarter kan også bekæmpes med glyphosat, men tokimbladede arter kræver generelt en højere dosering af glyphosat end kvik. Ingen produkter har pt. vejledning om at anvende en højere dosis mod tidsler og andet tokimbladet rod ukrudt, men Monsanto har oplyst, at der skulle foreligge data, der giver mulighed for at få anvendelsen på etiketten, hvilket der arbejdes på. En forudsætning for god effekt mod tidsler og andre rod ukrudtsarter er, at de er i aktiv vækst, ikke mindst når den mulige dosis (1080 g/ha) er i underkanten. Det vil sige, at plantematerialet ser friskt og grønt ud. Er planterne tørre og visne, vil en bekæmpelse med glyphosat på genvækst i stub ofte være et bedre valg.

[Bekæmpelsesforslag](#). (Roundup Bio er valgt som standardmiddel for 360 g/l produkter, men markedsføres pt. ikke).

Rod ukrudt skal være i god vækst, hvis der skal opnås god effekt af glyphosat før høst.

Additiver

Under lidt dårligere vejrtilstande sikres effekten af 360 grams glyphosatprodukter ved at tilsætte 1,0-2,0 kg. teknisk ren ammoniumsulfat eller tilsvarende mængde flydende ammoniumsulfatopløsning (svovlsur ammoniak) + 0,2 liter spredningsmiddel pr. hektar. Tilsætning af ammoniumsulfat kan endvidere ophæve den negative effekt af hårdt (calciumholdigt) vand.

[Nova Balance](#) er et nyt additiv, der ligesom ammoniumsulfat ophæver effekten af hårdt vand. Der er ikke udført forsøg til belysning af effektsikring under dårlige vejrtilstande (primært lav luftfugtighed). Additivet tilsættes med 0,5-2 liter pr. 1000 liter sprøjtevæske afhængig af vandets hårdhed.

Sideeffekter

Samtidig med bekæmpelsen af kvik og rod ukrudt vil behandlingen sikre nedvisning af bundgræs og grøns kud. Erfaringerne har vist, at "den grønne bro" bliver brudt med mindre risiko for angreb af bladlus, der spreder havrerødsot i efterfølgende vintersædsafgrøder. Mod grøns kud alene vil 1,5-2 l glyphosat (360 g/l) være tilstrækkelig.

Pas på markkanterne!

Nedvisning af markens kanter giver muligheder for invasion af besværlige ukrudtsarter som gold hejre og burresnerre. Bevar derfor en stabil græskant af flerårige græsser – vær omhyggelig og undgå at sprøjte markkanten. Brug kompakte injektionsdyser eller injektordyser, når du sprøjter langs markkanterne.

Læs mere i dyrkningsvejledningen: [Bekæmpelse af kvik og rod ukrudt](#).

By Rich Haddock